

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПРАВА ТА ПРАВООХОРОННОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ**

Кафедра адміністративно-правових дисциплін

**СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРОЦЕСУАЛЬНЕ ПРАВО УКРАЇНИ»**

освітньо-професійна програма
рівень вищої освіти
код та назва галузі знань
код та назва спеціальності
вид дисципліни
мова викладання

«Право»
перший (бакалаврський)
08 «Право»
081 «Право»
обов'язкова, ОК-22
українська

**Науково-педагогічний працівник – Павлович-Сенета Ярина Павлівна,
к.ю.н., доцент, доцент кафедри адміністративно-правових дисциплін
навчально-наукового інституту права та правоохоронної діяльності
(pyarp@ukr.net)**

Розробник Силабусу навчальної дисципліни
«Адміністративне процесуальне право України»:

Доцент кафедри
адміністративно-правових дисциплін
навчально-наукового інституту права та
правоохоронної діяльності
Львівського державного
університету внутрішніх справ,
к.ю.н., доцент

Павлович-Сенета Ярина Павлівна

Силабус навчальної дисципліни «Адміністративне процесуальне право України» розглянуто і схвалено на засіданні кафедри адміністративно-правових дисциплін навчально-наукового інституту права та правоохоронної діяльності Львівського державного університету внутрішніх справ (протокол № 5 від 03.02.2025 р.)

1.ХАРАКТЕРИСТИКА ДИСЦИПЛІНИ

1.1.Семестр навчання – 4-й для денної форми навчання; 3-й та 4-й для заочної форми навчання

Кількість кредитів – 3

Загальна кількість годин – 90

1.2.Анотація

Системні зміни, що відбуваються на шляху реформування адміністративного права, мають безпосередній вплив на його процесуальну частину – адміністративно-процесуальне право. Це означає, що адміністративне процесуальне право України сьогодні перебуває на стадії активного формування. Адміністративно-процесуальне право, це галузь права, система правових процесуальних норм, які встановлюють порядок застосування матеріальних норм, врегульованих адміністративним правом, а у встановлених законом випадках і іншими галузями права, надання адміністративних послуг, вирішення спорів, що впливають з управлінських відносин, а також адміністративної відповідальності. На сьогодні, в юридичній науці вироблено дві основні концепції розуміння адміністративно-процесуального права (адміністративного процесу) – судова та управлінська (або її сучасний варіант – публічно-обслуговуюча чи процедурна). Разом з тим, на практиці уже давно вирізняються різні за своїм змістом та призначенням форми адміністративно-процесуальної діяльності, що потребують законодавчого і наукового визнання своєї самостійності. А саме: «судова» («судовий адміністративний процес»), «управлінська» («управлінський адміністративний процес» «адміністративна процедура»), «правоустановча» («правоустановчий адміністративний процес»), «деліктна» («адміністративно-деліктний процес»).

Навчальна дисципліна «Адміністративне процесуальне право України» спрямована на вивчення адміністративно-процесуальних норм, що регулюють різні види адміністративних проваджень: адміністративно-судочинних, адміністративно-деліктних, адміністративно-процедурних, адміністративно-установчих, тощо. Основні положення адміністративного процесу регулюються Конституцією України, Кодексом адміністративного судочинства України, Кодексом України про адміністративні правопорушення, Законами України «Про адміністративні послуги», «Про адміністративну процедуру, тощо. Вивчення навчальної дисципліни має важливе значення для підготовки майбутніх юристів і дозволяє ознайомити здобувачів вищої освіти з базовими положеннями адміністративного процесуального права України.

1.3.Мета вивчення дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Адміністративне процесуальне право України» є набуття здобувачами вищої освіти ґрунтовних всебічних системно-теоретичних та науково-прикладних знань з предмету навчальної дисципліни; комплексне дослідження судових, деліктних та управлінських проваджень

адміністративного процесу в Україні; вивчення норм адміністративного процесуального законодавства та матеріалів юридичної та судової практики у справах адміністративної юрисдикції; формування належного рівня правових знань, системи професійних навичок та умінь для практичного застосування положень адміністративно-процесуального законодавства.

2. ПРОГРАМНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ

Вивчення навчальної дисципліни «Адміністративне процесуальне право України» спрямоване на розвиток у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

2.1. Очікувані загальні компетентності:

ЗК 1 – здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 2 – здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 3 – знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 4 – здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 7 – здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями

ЗК 8 – здатність бути критичним і самокритичним

ЗК 9 – здатність працювати в команді.

ЗК 11 – здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні

ЗК 16 – здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

2.2. Очікувані спеціальні (фахові) компетентності:

СК 3 – цінування та повага до гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння її правової природи.

СК 7 – здатність застосовувати норми та інститути права, щонайменше з таких галузей права, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.

СК 8 – здатність застосовувати правові принципи та доктрини.

СК 10 – здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.

СК 11 – здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.

СК 12 – здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції.

СК 13 – здатність до критичного та системного аналізу правових явищ.

СК 15 – здатність до самостійної підготовки проектів актів правозастосування.

СК 16 – здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.

2.3. Програмні результати навчання:

ПРН 1 – визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин.

ПРН 3 – проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.

ПРН 5 – давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю.

ПРН 6 – оцінювати недоліки і переваги певних правових аргументів, аналізуючи відому проблему.

ПРН 13 – знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права

ПРН 15 – вільно використовувати для правничої діяльності доступні інформаційні технології і бази даних.

ПРН 19 – пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.

ПРН 20 – виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки.

ПРН 21 – готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях.

ПРН 22 – надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Для здобувачів вищої освіти навчально-наукового інституту права та правоохоронної діяльності:

Назви навчальних тем	Кількість годин											
	денна форма					заочна форма						
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
		л	с/п	л/р	інд	с.р.		л	с/п	л/р	інд	с/р
Тема 1. Адміністративне процесуальне право як галузь процесуального права і законодавства в Україні. <i>План лекційного заняття:</i> 1. <i>Поняття, завдання та мета адміністративного процесу.</i> 2. <i>Класифікація адміністративних проваджень.</i> 3. <i>Принципи адміністративного процесу.</i>	10	2	4/-	-	-	4	15	2	2/-	-	-	11
Тема 2. Суб'єкти адміністративного процесуального права України <i>План лекційного заняття:</i> 1. <i>Поняття і класифікація суб'єктів адміністративного процесуального права.</i> 2. <i>Особи, які розглядають і вирішують адміністративні справи.</i> 3. <i>Особи, які обстоюють в адміністративному процесі особисті права та законні інтереси.</i> 4. <i>Особи, які представляють та захищають інтереси інших осіб.</i> 5. <i>Особи, які сприяють адміністративним провадженням.</i>	12	2	4/-	-	-	6	11	-	-	-	-	11
Тема 3. Адміністративна процедура <i>План лекційного заняття:</i> 1. <i>Поняття, види та принципи адміністративно-процедурних проваджень</i> 2. <i>Адміністративний орган, учасники адміністративного провадження та особи, які сприяють розгляду справи</i> 3. <i>Стадії адміністративної процедури</i> 4. <i>Адміністративний акт, як кінцевий результат адміністративної процедури</i>	12	2	-/4	-	-	6	10	-	-	-	-	10
Тема 4. Провадження у справах про адміністративні правопорушення <i>План лекційного заняття:</i>	16	4	-/6	-	-	6	17	4	2/-	-	-	11

1. Основні положення провадження в справах про адміністративні правопорушення 2. Порушення справи про адміністративне правопорушення та адміністративне розслідування 3. Розгляд справи про адміністративне правопорушення і винесення постанови по справі 4. Оскарження постанов по справах про адміністративне правопорушення та перегляд справ												
Тема 5. Провадження з адміністративного судочинства в Україні План лекційного заняття: 1. Підвідомчість та підсудність адміністративних справ. 2. Звернення до адміністративного суду та провадження в адміністративному суді I інстанції 3. Судові рішення 4. Перегляд судових рішень	16	4	-/6	-	-	6	15	2	2/-	-	-	11
Тема 6. Виконавче провадження в адміністративному процесі План лекційного заняття: 1. Загальні умови та порядок здійснення виконавчого провадження 2. Стадії виконавчого провадження	12	2	-/4	-	-	6	10	-	-	-	-	10
Тема 7. Дозвільні та реєстраційні провадження План лекційного заняття: 1. Дозвільні провадження в адміністративному процесі: поняття, елементи, структура. 2. Поняття та стадії реєстраційного провадження	12	2	-/4	-	-	6	12	2	-	-	-	10
Залік												
Усього годин	90	18	8/24	0	0	40	90	10	6	0	0	74

3.2. Методи контролю

3.2.1. Контрольні заходи із навчальної дисципліни «Адміністративне процесуальне право України» охоплюють **поточний та підсумковий контролю успішності**. Підсумковий контроль успішності з цієї навчальної дисципліни включає семестровий контроль здобувача вищої освіти. Семестровий контроль проводиться у формі заліку.

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських та практичних занять, оцінювання самостійної роботи, й має за мету перевірку рівня знань, умінь та навичок, здобутих здобувачем вищої освіти.

Методами поточного контролю з навчальної дисципліни «Адміністративне процесуальне право України» є: усне опитування, яке включає перевірку знань відповідного теоретичного матеріалу та правильність

виконання практичних завдань (тестів, задач, а також інших практико орієнтованих завдань); письмовий контроль; виступи з попередньо визначеної проблематики (рефератів) та їх колективне обговорення; участь здобувача вищої освіти у науковій роботі; врахування рівня активності на семінарських/практичних заняттях та відвідування лекційних занять; виконання завдань для самостійної роботи.

3.2.2. Засобами поточного контролю з навчальної дисципліни «Адміністративне процесуальне право України» є: навчальні та додаткові питання до кожної теми, що містяться у методичних матеріалах для семінарських та практичних занять; запитання та завдання для самостійного контролю; аналітичні та аналітично-понятійні завдання; задачі; схематичні завдання; практичні завдання; вправи на самостійність мислення; реферати; завдання для ділових ролевих ігор; тестові завдання тощо.

Теоретичними засобами діагностики поточної успішності є:

- усне опитування, яке включає перевірку знань відповідного теоретичного та нормативного матеріалу, правильність та обґрунтованість вирішення практичних завдань;
- письмовий контроль (виконання тестових та теоретичних завдань під час проведення навчальних занять);
- оцінювання виступів та доповнень;
- оцінювання участі здобувача вищої освіти у науковій роботі;
- врахування рівня активності на семінарських та практичних заняттях.

4. ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ І КОНТРОЛЮ

4.1. Навчальні заняття з навчальної дисципліни «Адміністративне процесуальне право України» проводитимуться у змішаному форматі: лекції - із використанням дистанційних технологій, семінарські/практичні - очно.

Відвідування практичних/семінарських занять з навчальної дисципліни «Адміністративне процесуальне право України» є обов'язковим.

Консультації та відпрацювання занять з навчальної дисципліни «Адміністративне процесуальне право України» будуть проводитися очно на кафедрі адміністративно-правових дисциплін Навчально-наукового інституту права та правоохоронної діяльності Львівського державного університету внутрішніх справ.

Допуск до підсумкового контролю здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у ЛьвДУВС.

4.2. Система оцінювання. Поточне оцінювання виконаної здобувачем вищої освіти навчальної роботи здійснюється за національною шкалою та фіксується науково-педагогічним працівником у журналі обліку роботи академічної групи.

«Відмінно» – здобувач вищої освіти глибоко і міцно засвоїв програмний матеріал, вичерпно, послідовно, грамотно й логічно його викладає, правильно обґрунтовує прийняття рішення, уміє самостійно узагальнити і викласти суть розглянутої проблеми, не відчуває труднощів з відповідями при зміні завдань, з можливих варіантів вибирає найкращу відповідь.

Адекватно вміє дати узагальнену характеристику теорії і практиці. Вміє переносити теоретичні знання у площину практики. Вміє робити правильні висновки.

Із загального обсягу здобувач вищої освіти правильно виконує 90-100% завдань.

«Добре» – здобувач вищої освіти твердо знає весь програмний матеріал, грамотно і по суті викладає його, не допускає суттєвих неточностей при виборі відповіді, тобто вибирає правильну, але не найкращу відповідь; правильно застосовує теоретичні положення при розв’язанні практичних завдань, володіє необхідними навичками і прийомами їх виконання, але для визначення дійсного ступеня знань здобувача вищої освіти викладач змушений задавати додаткові запитання і уточнити окремі відповіді.

Вміє розв’язувати ситуаційні завдання середньої важкості.

Із загального обсягу здобувач вищої освіти правильно виконує 75-89% завдань.

«Задовільно» – здобувач вищої освіти знає тільки основний матеріал, передбачений програмою, але не засвоїв його деталей, припускається неточностей, обирає недостатньо чіткі формулювання, порушує послідовність у викладенні програмного матеріалу, проявляється невпевненість у вирішенні завдань практичного характеру.

Здобувач вищої освіти спроможний розв’язати прості завдання.

Із загального обсягу здобувач вищої освіти правильно виконав 60-74 % завдань.

«Незадовільно» – здобувач вищої освіти не знає значної частини програмного матеріалу, допускає суттєві помилки при формулюванні основних положень курсу, з великими труднощами використовує теоретичні відомості при виконанні завдань.

Із загального обсягу здобувач вищої освіти правильно виконав не більше 59 % завдань.

За результатами поточного оцінювання робіт, виконаних здобувачем вищої освіти упродовж семестру, виводиться підсумкова поточна оцінка, розрахунок якої здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у Львівському державному університеті внутрішніх справ.

Підсумкова кількість балів, отриманих під час складання заліку, визначається як сума балів за аудиторну (максимум 80 балів) та самостійну роботу (максимум 20 балів).

4.3. Загальна кількість балів за самостійну роботу визначається як сума отриманих балів за виконання видів робіт, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни.

Оцінювання видів самостійної роботи:

1. Конспект-аналіз не менш як двох наукових статей, опублікованих у фахових виданнях України – виконується здобувачем вищої освіти власноручно доступним для розуміння почерком обсягом 5-8 сторінок основного тексту, із обов’язковим публічним захистом – 4 бали;

2. Презентація – не менше 20 слайдів – 3 бали;

3. Аналіз судової практики (не менше 5 судових рішень із обраної тематики) – 3 бали;

4. Есе на обрану правову тематику – 2 бали.

Здобувачі вищої освіти, які беруть активну участь у навчальній та науковій роботі, можуть здобути додаткові бали з навчальної дисципліни, які додаються до суми балів підсумкової семестрової оцінки.

Максимальна кількість додаткових балів не має перевищувати 20 балів.

Перелік видів робіт, за які можна отримати додаткові бали міститься у Положенні про організацію освітнього процесу у Львівському державному університеті внутрішніх справ.

У разі, якщо здобувач вищої освіти за результатами накопичених балів із аудиторної та самостійної робіт отримав менше 60 балів – «не зараховано» – він ліквідує академічну заборгованість за окремим графіком.

Такий здобувач вищої освіти має покращити результати поточного контролю (відпрацювати пропущені заняття та/або незадовільні оцінки, відпрацювати тему для отримання оцінки, виконати самостійну роботу тощо) до моменту ліквідації академічної заборгованості.

У разі, якщо здобувач вищої освіти до моменту ліквідації академічної заборгованості повторно не отримав 60 балів, ліквідація академічної заборгованості здійснюється перед комісією без врахування результатів навчання, отриманих за результатами аудиторної та самостійної роботи за 100-бальною шкалою. При ліквідації академічної заборгованості перед комісією здобувач вищої освіти може отримати не більше 74 бали.

Ліквідація академічної заборгованості здійснюється у формі усного опитування перед комісією.

Основними засобами підсумкового контролю у формі заліку є білети.

Заліковий білет складається із двох теоретичних питань, кожне з яких оцінюється від 0 до 37 балів.

Оцінювання знань здобувачів вищої освіти з питань під час контрольних заходів з навчальної дисципліни «Адміністративне процесуальне право України» відбувається на підставі таких критеріїв:

- 1) правильність відповідей на запитання (вірність, чіткість і досить глибокий виклад ідей, понять, фактів і т.п.);
- 2) повнота і лаконічність відповіді;
- 3) уміння пов'язувати теорію з практикою;
- 5) логіка і аргументованість викладу;
- 6) грамотне коментування, наведення прикладів, аналогій.

Оцінювання відповіді на кожне з питань залікового білету здійснюється за такими критеріями:

– до 37 балів виставляється здобувачу вищої освіти тоді, коли його відповідь повна за змістом, формою і обсягом. Це означає, що здобувач вищої освіти у повній відповідності з робочою програмою засвоїв увесь навчальний матеріал, викладений на лекціях, у навчальній та спеціальній науковій літературі і дав бездоганні і глибокі відповіді на всі поставлені запитання, показав знання; не лише основної, але й додаткової літератури, нормативних джерел, навів власні думки, зробив узагальнюючі висновки, використав знання, отримані з суміжних, галузевих і спеціальних дисциплін, зумів пов'язати

вивчений матеріал з реальною дійсністю. Мова здобувача вищої освіти повинна бути логічно обґрунтована і граматично правильна;

– до 30 балів виставляється здобувачу вищої освіти, якщо він твердо знає весь програмний матеріал, грамотно і по суті викладає його; володіє необхідними навичками і прийомами їх виконання, але для визначення дійсного ступеня знань здобувача вищої освіти науково-педагогічний працівник змушений задавати додаткові запитання і уточнити окремі відповіді.

– до 20 балів виставляється якщо здобувач вищої освіти знає тільки основний матеріал, передбачений програмою, але не засвоїв його деталей, припускається неточностей, обирає недостатньо чіткі формулювання, порушує послідовність у викладенні програмного матеріалу, проявляється невпевненість у вирішенні завдань практичного характеру.

– до 15 балів виставляється тоді, коли здобувач вищої освіти робить значну кількість суттєвих змістовних помилок, які свідчать про незнання базових положень програмного матеріалу, не знає норм законодавства, необхідних для розкриття питання, демонструє незнання доктринальних позицій, наведених як у додатковій, так і в основній літературі до теми.

– 0 балів виставляється, коли здобувач вищої освіти не знає значної частини програмного матеріалу, допускає суттєві помилки при висвітленні базових проблем, при формулюванні понять, на теоретичні питання білету не відповідає або відповідає не по суті, не може пов'язати теоретичний матеріал із сучасною дійсністю, робить велику кількість граматичних помилок.

Визнання результатів неформальної (інформальної) освіти. Здобувачі вищої освіти мають право на визнання результатів неформальної та/або інформальної освіти.

Порядок зарахування та оцінювання знань здобувачів вищої освіти, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті визначаються Положенням про порядок визнання у Львівському державному університеті внутрішніх справ результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, а також Положенням про організацію освітнього процесу у ЛьвДУВС.

Основними рекомендованими ресурсами для отримання знань у неформальній та/або інформальній освіті є:

- українська платформа професійного розвитку Prometheus - <https://prometheus.org.ua/> ;

- українська студія онлайн-освіти EdEra — <https://ed-era.com/> ;

- навчальна платформа HELP - <https://www.coe.int/uk/web/help-country/home>;

інші ресурси на вибір здобувача вищої освіти.

**Відповідність підсумкових семестрових рейтингових оцінок у балах
оцінкам за національною шкалою та шкалою ЄКТС**

За внутрішньою шкалою закладу вищої освіти в балах	За шкалою ECTS / За національною шкалою	
	Вноситься до відомості	
	екзамен	залік
90–100	A / Відмінно	A, B, C, D, E / Зараховано
82–89	B / Добре	
75–81	C / Добре	
64–74	D / Задовільно	
60–63	E / Задовільно	
35–59	FX / Незадовільно	FX / Незараховано
	із можливістю повторного складання	
0–34	F / Незадовільно	F / Незараховано
	із обов'язковим повторним вивченням курсу	

5. ЛІТЕРАТУРА ТА ІНФОРМАЦІЙНІ ДЖЕРЕЛА

5.1. Основні джерела:

5.1.1. Нормативно-правові акти

1. Конституція України: прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28.06.1996. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>
2. Кодекс адміністративного судочинства України від 06.07.2005 № 2747-IV. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2747-15>
3. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Закон УРСР від 07.12.1984 № 8073-X. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>
4. Митний кодекс України: Закон України від 13.03.2012 № 4495-VI. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>
5. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 05.07.2012 № 5076-VI. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/5076-17>
6. Про адміністративні послуги: Закон України від 06.09.2012 № 5203-VI. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/5203-17>
7. Про адміністративну процедуру: Закон України від 17.02.2022 № 2073-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2073-20#Text>
8. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність: Закон України від 21.12.2017 № 2258-VIII. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2258-19>
9. Про військовий обов'язок і військову службу: Закон України від 25.03.1992 № 2232-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2232-12#Text>
10. Про внесення змін до деяких законів України щодо впорядкування окремих питань організації та діяльності органів місцевого самоврядування і

районних державних адміністрацій: Закон України від 17.11.2020 р. № 1009-IX.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1009-IX#Text>

11. Про виконавче провадження: Закон України від 02.06.2016 № 1404-8.
URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1404-19>

12. Про державну службу: Закон України від 10.12.2015 № 889-XII.
URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/889-19>

13. Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності: Закон від 06.09.2005 № 2806-IV. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2806-15>

14. Про дозвільну діяльність у сфері використання ядерної енергії: Закон України від 11.01.2000 № 1370-XIV.
URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1370-14>

15. Про доступ до публічної інформації: Закон України від 13.01.2011 № 2939-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2011. № 32. Ст. 314.

16. Про Загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу: Закон України від 18.03.2004 № 1629-IV.
URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1629-15>

17. Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014 № 1700-VII.
URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1700-18>

18. Про захист персональних даних: Закон України від 1.05.2010 № 2297-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2010. № 34. Ст. 481.

19. Про звернення громадян: Закон України від 02.10.1996 № 393-96. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/393/96-вр>

20. Про ліцензування видів господарської діяльності: Закон України від 02.03.2015 № 222-VIII. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/222-19>

21. Про місцеві державні адміністрації: Закон України від 09.04.1999 № 586. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/586-14>

22. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21.05.1997.
URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/280/97-вр>

23. Про Національну Поліцію: Закон України від 2.07.2015 № 580-8.
URL: <http://zakon.rada.gov.ua/go/580-19>

24. Про органи та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів: Закон України від 02.06.2016 № 1403-8-ВР.
URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1403-1>

25. Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства: Закон України від 22.09.2011 № 3773-VI. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3773-17>

26. Про Перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності : Закон України від 19.05.2011. № 3392-VI. *Офіційний вісник України*. 2011. № 45. Ст. 1824.

27. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 02.06.2016 № 1402-8.
URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1402-19>

28. Про встановлення карантину з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2: Постанова Кабінету Міністрів України від 20.05.2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/392-2020>

29. Про затвердження Порядку тимчасового вилучення посвідчення водія на транспортний засіб та його повернення: Постанова Кабінету Міністрів

України від 17.12.2008 р. № 1086. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1086-2008-п>

30. Про затвердження Порядку тимчасового затримання працівниками уповноважених підрозділів Національної поліції транспортних засобів та їх зберігання: Постанова КМУ від 17.12.2008 р. № 1102. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1102-2008-п>

31. Про затвердження Порядку направлення водіїв транспортних засобів для проведення огляду з метою виявлення стану алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або перебування під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції, і проведення такого огляду: наказ МВС України та МОЗ України від 09.11.2015 р. № 1452/735. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1413-15>

32. Про затвердження Інструкції з оформлення поліцейськими матеріалів про адміністративні правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксовані не в автоматичному режимі: наказ Міністерства внутрішніх справ від 07.11.2015 р. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z1408-15>

33. Про затвердження Порядку виконання адміністративних стягнень у вигляді громадських, виправних та суспільно корисних робіт: наказ Міністерства юстиції України від 19.03.2013 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0457-13>

34. Про затвердження Порядку державної реєстрації (перереєстрації), зняття з обліку автомобілів, автобусів, а також самохідних машин, сконструйованих на шасі автомобілів, мотоциклів усіх типів, марок і моделей, причепів, напівпричепів, мотоколясок, інших прирівняних до них транспортних засобів та мопедів: Постанова Кабінету Міністрів України від 07.09.1998 № 1388. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1388-98-п>

35. Про правила дорожнього руху: Постанова Кабінету Міністрів України від 10.10.2001 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1306-2001>

36. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини щодо офіційного тлумачення положення частини першої статті 276 Кодексу України про адміністративні правопорушення № 5-рп/2015 від 26.05.2015 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v005p710-15/ed20160611>

5.1.2. Судова практика

1. Аналіз стану здійснення правосуддя адміністративними судами у 2023 році / Верховний Суд. 2023. URL: https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/oglyady/Analiz_KAS_2023.pdf

2. Дайджест судової практики Великої Палати Верховного Суду Рішення, внесені до ЄДРСР за період з 01.04.2024 по 30.04.2024 / Верховний Суд. 2024. URL: https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/sud_pract/Daidgest_VP_VS_01_04_2024.pdf

3. Зведений дайджест судової практики Великої Палати Верховного Суду Рішення, внесені до ЄДРСР протягом 2023 року / Верховний Суд. 2023. URL:

https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/oglyady/Zved_daidzhest_VP_2023.pdf

4. Огляд судової практики Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду. Рішення, внесені до ЄДРСР, за березень 2023 року / Верховний Суд. 2023. URL: https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/oglyady/Oglyad_KAS_03_2023.pdf

5. Огляд судової практики Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду (актуальна практика). Рішення, внесені до ЄДРСР, за червень 2023 року / Верховний Суд. 2023. URL: https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/oglyady/Ogl_KAS_VS_cherven_2023.pdf

6. Огляд судової практики Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду (актуальна практика) Рішення, внесені до ЄДРСР, за січень 2024 року / Верховний Суд. 2024. URL: https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/oglyady/Oglyad_KAS_01_2024.pdf

7. Огляд судової практики Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду (актуальна практика) Рішення, внесені до ЄДРСР, за березень 2024 року / Верховний Суд. 2024. URL: https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/oglyady/Oglyad_KAS_03_2024.pdf

8. Постанова восьмого апеляційного адміністративного суду у справі про визнання дій протиправними та скасування постанови про адміністративне правопорушення від 21 січня 2021 року № 157/703/20. URL: <https://verdictum.ligazakon.net/document/94294753>

9. Рішення Львівського окружного адміністративного суду у справі про застосування заходів реагування у сфері державного нагляду від 12.05.2022 р. URL: <https://zakononline.com.ua/court-decisions/show/104336874>

10. Рішення Львівського окружного адміністративного суду у справі про стягнення податкового боргу від 25.04.2023 по справі 380/16112/22. URL: <https://opendatabot.ua/court/110494240-458e4c9a7e1117719cc82b403aa636a1>

11. Про зміну територіальної підсудності судових справ в умовах воєнного стану: Розпорядження Верховного суду від 06.03.2022 р. № 1/0/9-22. URL: https://supreme.court.gov.ua/supreme/gromadyanam/terutor_pidsudnist/

12. Про особливості розгляду зразкових і типових справ: коментар судді / Верховний Суд. URL: https://supreme.court.gov.ua/supreme/pokazniki-diyalnosti/navch_suddiv_praciv_aparativ_2021/1350790/

5.1.3. Спеціальна література

1. Адміністративна процедура: навч. посібник / І. В. Бойко, О. Т. Зима, О. М. Соловйова, А.М. Школик; за заг. ред. І. В. Бойко. Харків: Право, 2019. 206 с.

2. Адміністративне процесуальне право: навч. посіб. / за заг. ред. Т.П. Мінки. Х.: Право, 2017. 320 с.

3. Адміністративний процес в Україні: колективна монографія / В. Галуцько, П. Діхтієвський, С. Стеценко та ін.; Київ: Олді +, 2021. 846 с.
4. Адміністративний процес України (у схемах): навчальний посібник. / М. М. Бурбика, М. В. Колеснікова, А. В. Солонар. Суми: Сумський державний університет, 2019. 108 с.
5. Бандурка, О. М. Адміністративний процес України: монографія / О. М. Бандурка. Харків: ХНУВС - Майдан, 2019. 422 с.
6. Бевзенко В.М., Смокович М.І. Адміністративний процес України: теорія та практика: підручник. Київ: Видавничий дім «Дакор», 2022. 1256 с.
7. Бевзенко В. М. Суб'єкти владних повноважень у адміністративному процесі України. *Журнал східноєвропейського права*. 2017. № 1. С. 12-17.
8. Бондаренко В. А. Адміністративне судочинство як правовий інститут адміністративного права. *Соціально-правові студії*. 2020. Випуск 1 (7). С. 72-78. URL: <http://dspace.lvduvs.edu.ua/handle/1234567890/2834>
9. Гаврильців М. Поняття та юридична природа спорів, що розглядаються в порядку адміністративного судочинства. *Підприємництво, господарство і право*. 2019. № 5. С. 136-141. URL: <http://dspace.lvduvs.edu.ua/handle/1234567890/2925>
10. Гулак О.В. Особливості притягнення до адміністративної відповідальності в Україні іноземців та осіб без громадянства. *Інтернаука. Серія: Юридичні науки*. 2023. № 1 (59). С. 11-18. URL: <https://dspace.lvduvs.edu.ua/handle/1234567890/6233>
11. Державна реєстрація юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань: нормативні акти, аналітичні та методичні матеріали. Київ: Центр учбової літератури, 2021. 153 с.
12. Діденко Є.В. Реалізація права на справедливий суд при розгляді справ про адміністративні правопорушення: монографія. Київ: Гельветика, 2021. 256 с.
13. Дисциплінарно-деліктне право України: навч. посіб./ Т.С. Аніщенко, Ю.А. Берлач, Д.С. Бондаренко та ін.; за заг.ред. Т.О. Коломоєць, В.К. Колпакова; Запоріж. Нац. Ун-т. Київ: Ін Юре, 2016. 464 с.
14. Дідик Н. І. Проблематика застосування окремих видів адміністративних стягнень. *Інформаційний бюлетень з проблем діяльності підрозділів Національної поліції*. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. 156 с. С. 68-75. URL: <http://dspace.lvduvs.edu.ua/handle/1234567890/4120>
15. Журавльов Д.В., Чижмарь К.І. Адміністративне судочинство: процесуальні документи: практичний коментар та зразки. Київ: ЦУЛ, 2020. 152 с.
16. Затримання особи як тимчасовий запобіжний захід у кримінальному провадженні та адміністративне затримання. Актуальне законодавство та судова практика: актуальне законодавство та судова практика. Київ: Центр учбової літератури, 2021. 380 с.
17. Ковалів М.В. Адміністративне судочинство як форма здійснення судової влади. *Наукові записки Львівського університету бізнесу та права*. 2017. № 18. С. 31-35. URL: <http://dspace.lvduvs.edu.ua/handle/1234567890/3104>

18. Комзюк А.Т. Адміністративно-деліктне право: деякі актуальні проблеми формування. *Підготовка поліцейських в умовах реформування системи МВС України*. Харків, 2020. С. 33-35.

19. Коцій О. В. Сутність та підстави участі в адміністративному судочинстві України відповідача. *Форум права*. 2019. № 1. С. 516-521.

20. Криволапчук В.О., Гришко О.М. Адміністративно-правовий статус органів та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів: монографія. Київ: Гельветика, 2019. 248 с.

21. Кузьменко О.В. Адміністративна відповідальність та провадження у справах про адміністративні правопорушення: навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2020. 308 с.

22. Малетич М.М. Адміністративні провадження у глобальному, європейському та національному вимірі: сучасний стан реформування та перспективи розвитку законодавства: монографія. Київ: Гельветика, 2021. 328 с.

23. Мельник Р.С. Адміністративне право і процес: теорія та практика правозастосування. Київ: Гельветика, 2019. 212 с.

24. Міхеєв М.В. Конфліктні та неконфліктні провадження в адміністративному процесі: монографія. Київ: Олді+, 2021. 248 с.

25. Науково-практичний коментар Кодексу адміністративного судочинства України / за ред. Мельника Р.С. Київ: Гельветика, 2019. 1030 с.

26. Науково-практичний коментар Кодексу адміністративного судочинства України / за заг. ред. Петкова С.В. Київ.: Центр учбової літератури, 2017. 384 с.

27. Науково-практичний коментар Кодексу адміністративного судочинства України / за заг. ред. Журавльова Д. В. Київ: Видавничий дім «Професіонал», 2019. 419 с.

28. Павлович-Сенета Я.П. Основні підходи щодо визначення адміністративного процесу як самостійної галузі права основні підходи щодо визначення адміністративного процесу як самостійної галузі права. *Порівняльно-аналітичне право*. 2020. № 4. С. 520-526. URL: <http://dspace.lvduvs.edu.ua/handle/1234567890/3593>

29. Панасюк О.В. Актуальні аспекти відкриття провадження в справах про адміністративні правопорушення. *Юридична наука*. 2019. №2. С. 102-107.

30. Панасюк О.В. Деякі питання щодо розгляду справ про адміністративне правопорушення. *Підприємництво, господарство і право*. 2020. № 11. С. 77-84.

31. Писаренко Н. Б. Засади адміністративного судочинства (сучасний український контекст): монографія. Харків: Право, 2019. 245 с.

32. Постанови Пленуму Верховного Суду в адміністративному судочинстві: видання 6-те / Упорядники Вереша Р.В., Карпунцов В.В. Київ: Алерта, 2023. 544 с.

33. Смокович М.І. Юрисдикція адміністративних судів: теорія і практика судочинства: монографія. Київ: Юрінком Інтер, 2022. 288 с.

34. Судовий розгляд справ про адміністративні правопорушення: навчальний посібник / уклад. В. В. Зуй. Харків: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2017. 145 с.

35. Сущенко Д.В. Адміністративні процедури в Україні та країнах Європи: монографія. Київ: Гельветика, 2019. 240 с.

36. Тимошук В. Запровадження загальної адміністративної процедури як напрям реформування публічної влади. *Право України*. 2018. № 11. С. 105-111.
37. Хмиз М. Поняття та зміст адміністративно-правового інституту досудового оскарження в Україні/ *Traektoriâ Nauki Path of Science*. 2021. Vol. 7. № 9. S. 3011-3017. URL: <http://dspace.lvduvs.edu.ua/handle/1234567890/3958>
38. Шаповал Р.В. Адміністративне судочинство: підручник для здобувачів вищої освіти. Київ: Право, 2023. 432 с.
39. Шарая А.А. Теорія принципів адміністративно-процедурного права: монографія. Київ: Гельветика, 2019. 400 с.

5.2. Додаткові джерела:

1. Адміністративно-юрисдикційна діяльність органів охорони державного кордону: підручник / Курилюк Ю.Б., Мота А.Ф., Гринько Р.В., Демчик Н.П., Кушнір Я.О., Михеєнко М.М. Київ: Дакор, 2023. 484 с.
2. Бортник Н.П., Дмитрик Ю.І. Правове регулювання стадії підготовки до розгляду справи про адміністративне правопорушення в судах. *Наше право*. 2020. № 3. С. 45-50.
3. Булачек В.Р. Адміністративно-правові засоби забезпечення законності застосування поліцією заходів адміністративного примусу. *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. Серія юридична*. 2023. Вип. 3. С. 86-93. URL: <https://dspace.lvduvs.edu.ua/handle/1234567890/5937>
4. Горкава В. Ю. Розгляд справ про адміністративні правопорушення у сфері дорожнього руху у Німеччині. *Економіка, фінанси, право*. 2020. № 2. С. 22-27.
5. Докази і доказування в адміністративному судочинстві: навчальний посібник / Копотун І.М., Іванов І.Є., Петков В.П., Ховпун О.С., Микитюк М.А. та ін.; за заг ред. Копотуна І.М. Запоріжжя: Видавничий дім «Професіонал», 2024. 368 с.
6. Захист прав людини адміністративно-правовими засобами. Законодавство. Судова практика. Зразки документів / Ковальський В.С., Петков С.В., Чубенко А.Г., Коропатнік І.М., Петков В.П., Золотарьова М.К. та ін.; за заг. ред. Ковальського В.С. Київ: Юрінком Інтер, 2024. 456 с.
7. Коновалова Н.Т., Ковалів М.В. Деякі аспекти удосконалення правого та адміністративно-управлінського механізму відповідальності за неповагу до суду. *Міжнародний науковий електронний журнал ЛОГОΣ. ONLINE*. 2020. № 6. С. 1-12. URL: <http://dspace.lvduvs.edu.ua/handle/1234567890/2918>
8. Котляревська В.М. Сучасний стан та перспективи розвитку інституту звернення громадян в Україні: адміністративно-правовий аспект: монографія. Київ: Гельветика, 2020. 342 с.
9. Крайній П.І. Громадські ради в Україні: адміністративно-правове дослідження: монографія. Київ: Гельветика, 2022. 160 с.
10. Легеза Є.О. Адміністративні процедури у сфері нерухомого майна: державна реєстрація речових прав та особливості реалізації через електронні торги: монографія. Київ: Гельветика, 2022. 246 с.
11. Лученко Д.В., Полях Н.А. Застосування практики Європейського суду з прав людини в адміністративному судочинстві: монографія. Київ: Право, 2024. 200 с.

12. Олійник Н.Ю. Життєві перспективи сім'ї та дитинства як об'єкт соціальної відповідальності української держави. *Соціальна відповідальність суспільних інститутів: інноваційний та соціально-гуманітарний аспект* / за наук. ред. А.Я. Кузнєцової, Л.К. Семів, З.Е. Скринник. Київ: ДВНЗ «Університет банківської справи», 2019. 311 с.

13. Організація діяльності місцевих органів публічної влади в Україні: навчальний посібник / Т.Я. Назар, Я.П. Павлович-Сента, Н.Я. Лепіш. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2024. 264 с.

14. Позігун І.О. Правовладдя в адміністративному процесі: компаративно-правовий аспект. Київ: Гельветика, 2022. 194 с.

15. Поліщук В.Ю. Зловживання процесуальними правами в адміністративному судочинстві: монографія. Київ: Гельветика, 2021. 176 с.

16. Правове регулювання правоохоронної діяльності: навчальний посібник. М. В. Ковалів, С. С. Єсімов, Ю. Р. Лозинський. Львів: Неодрук, 2018. 323 с.

17. Сало А. Б. Правові засади процесуальної співучасті в адміністративному судочинстві. *Наука та практика сучасної юриспруденції*: матеріали науково-практичної конференції (м. Харків, 10 червня 2017 р.). 2017. С. 197-202.

18. Скриньковський Р. Заходи адміністративного примусу у сфері податків і зборів в Україні. *Trajectoriâ Nauki Path of Science*. 2022. Vol. 8. № 6. S. 2001-2008. URL: <http://dspace.lvduvs.edu.ua/handle/1234567890/4796>

19. Цвіркун Ю.І. Оскарження в адміністративному судочинстві рішень, дій та бездіяльності колегіальних суб'єктів публічної адміністрації: проблеми теорії і практики: монографія. Київ: Гельветика, 2019. 464 с.

20. Чишко К. Зарубіжний досвід адміністративно-правової кваліфікації правопорушень. *Підприємництво, господарство і право*: наук.-практ. госп.-прав. журн. 2020. № 3. С. 185-191.

5.3.Методичне забезпечення

1. Програма навчальної дисципліни.
2. Робоча програма навчальної дисципліни
3. Плани проведення семінарських, практичних та лабораторних занять

5.4. Інформаційні ресурси

- Офіційний веб-портал Верховної Ради України:
URL:<http://www.rada.gov.ua>.

- Інститут законодавства Верховної Ради України:
URL: <http://instzak.rada.gov.ua/instzak/control/uk/index>.

- Уповноважений Верховної Ради України з прав людини:

URL: <http://www.ombudsman.gov.ua>.

- Офіційне інтернет-представництво Президента України:
URL: <http://www.president.gov.ua>.

- Урядовий портал (Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України):
URL: <http://www.kmu.gov.ua>.

- Судова влада України: офіційний веб-сайт: URL: <http://court.gov.ua>.
- Офіційний веб-сайт Конституційного Суду України: URL: <http://www.ccu.gov.ua/uk/index>.
- Офіційний веб-сайт Верховного Суду : URL: <http://www.scourt.gov.ua>.
- Офіційний веб-сайт Вищої ради правосуддя: URL: <https://hcj.gov.ua/>
- Офіційний веб-сайт Офісу Генерального прокурора України: URL: <http://www.gp.gov.ua>.
- Офіційний веб-сайт Національного Антикорупційного Бюро України: URL: <https://nabu.gov.ua/>
- Офіційний веб-сайт Національного агентства з питань запобігання корупції: URL: <https://nazk.gov.ua/uk/>
- Офіційний сайт Національної академії управління при Президентові України: URL: <http://academy.gov.ua/>
- Офіційний вісник України (Єдине повне офіційне періодичне видання нормативно-правових актів України): URL: <http://ovu.com.ua/articles>.
- LIGA Online – платна база законодавства компанії «Ліга», а також новини українського законодавства, каталог юридичних посилань, огляди преси: <http://www.liga.kiev.ua>.
- Національна парламентська бібліотека України: URL: <http://www.rada.kiev.ua/LIBRARY/index.htm>.
- Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського: URL: <http://www.nbuv.gov.ua>.